

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 5/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. marca 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. E. B., T., zastúpeného advokátom JUDr. J. V., B., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru B. v konaní vedenom pod ČVS: ORP-844/1-OVK-B1-2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. E. B. **o d m i e t a** pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. augusta 2011 doručená sťažnosť JUDr. E. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru B. (ďalej len „okresné

riaditeľstvo PZ“) v konaní vedenom pod ČVS: ORP-844/1-OVK-B1-2010 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

V podstatnej časti sťažnosti sťažovateľ uviedol:

„Dňa 7.7.2010... sťažovateľa počas výkonu taxislužby kontrolovala policajná hliadka na parkovisku... v B. Policajti ho vyzývali, aby parkovisko opustil. To odmietal, lebo ich výzvy považoval za neoprávnené. Kvôli negatívnym skúsenostiam s veliteľom hliadky sa v obave o život a slobodu domáhal ochrany na linke 158. Z toho dôvodu sa na miesto dostavila ďalšia policajná hliadka a nadriadený policajt. Ten rozhodol, že na parkovisku sťažovateľ môže ostať, ale sťažnosť na hliadku odmietol prijať. Preto chcel sťažovateľ odísť na najbližší policajný útvar. Keď prechádzal okolo veliteľa hliadky zakopol o jeho nohu, ktorú mu pravdepodobne podložil. Veliteľ hliadky skríkol, že čo ho kope, kopol ho do nohy a snažil sa v útoku pokračovať. Kým sťažovateľ unikal do bezpečnej vzdialenosti dvaja policajti veliteľovi hliadky zabránili pokračovať v útoku a nadriadený sťažovateľa upokojil, že sa mu nič nestane. Policajti mu prikázali sadnúť si do policajného auta a po chvíli sa dohodli, že veliteľ hliadky ho môže zaistiť. Sťažovateľ bol prevezený na policajný útvar, uzamknutý v cele a nadránom bol predvedený pred vyšetrovateľa. Tam pod nátlakom vypovedal v procesnom postavení svedka vo veci útoku na verejného činiteľa do vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-844/1-OVK-B1-2010 o tom, ako mal policajta kopnúť do nohy. Ráno, okolo 7.00 hod bol prepustený zo zaistenia a bolo mu vydané rozhodnutie o zaistení podľa ustanovenia § 19 ods. 1 písm. b) zák. 171/1993, proti ktorému sa na mieste odvolal. Po prepustení podal na inšpekcii MV SR trestné oznámenie na postup policajtov.

Z listu Vyššej vojenskej prokuratúry v T. zn. Vn 224/10-17 zo dňa 18.11.2010... sa sťažovateľ dozvedel, že vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ B. uznesením ČVS: ORP-844/1-OVK-B1-2010 zo dňa 30.7.2010 zastavil trestné stíhanie vedené pre trestný čin útok na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) TZ s poukazom na § 10 ods. 2 TZ. Dňa 6.12.2010 sťažovateľ požiadal vyšetrovateľa o doručenie tohto uznesenia... Listom zo dňa 8.12.2010 vyšetrovateľ sťažovateľovi nevyhovel... Proti tomu podal sťažovateľ dňa 15.12.2010 sťažnosť na Okresnú prokuratúru B... Tá nereagovala, tak sťažovateľ podal dňa 16.3.2011 sťažnosť na Krajskú prokuratúru v B... Vo vyrozumení zn. 1 KPt 252/11-3 zo dňa 18.3.2011 Krajská prokuratúra v B. vyjadrila svoj názor... V doplnení sťažnosti zo dňa

30.3.2011 sťažovateľ poukázal na príčinu neoznámenia uznesenia... Listom zn: 1 KPt 252/11-6 zo dňa 31.3.2011 Krajská prokuratúra v B. sťažovateľa informovala, že doplnenie sťažnosti odstúpila na vybavenie Okresnej prokuratúre B... Dňa 5.4.2011 sťažovateľ opäť doplnil sťažnosť, v ktorej popísal nátlak počas výsluchu (dôkaz č. 8). Toto Krajská prokuratúra v B. odstúpila nadriadenému vyšetrovateľovi a sťažovateľa o tom informovala listom 1 KPt 252/11-9... Listom zn: 2Pv 478/10-15 zo dňa 6.4.2011 Okresná prokuratúra B. informovala sťažovateľa, že v konaní ČVS: ORP-844/1-OVK-B1-2010 sa nerozhodovalo o jeho právach a povinnostiach, preto sa ho uznesenie nedotýka a preto mu nemusí byť oznámené... S týmto vybavením Krajská prokuratúra v B. vyjadrila súhlas listom zn: 1 KPt 252/11-12 zo dňa 19.4.2011... Proti tomu sťažovateľ podal sťažnosť dňa 21.4.2011... Listom zn: 1 KPt 252/11-19 zo dňa 5.5.2011 Krajská prokuratúra v B. opäť potvrdila, že neoznámenie uznesenia je v súlade so zákonom... Dňa 31.5.2011 sťažovateľ požiadal Generálnu prokuratúru o preskúmanie postupu Krajskej prokuratúry... Tento podnet bol vybavený listom IV/1 GPt 294/11-9 zo dňa 12.7.2011, ktorým generálny prokurátor konštatuje, že postup orgánov činných v trestnom konaní bol správny a zákonný a sťažovateľ nemá nárok na doručenie uznesenia... Listom Krajského riaditeľstva PZ v B. zn: KRP-K-St-172/2011 zo dňa 21.7.2011 bol sťažovateľ informovaný, že nátlak pri výpovedi sa nepreukázal... Sťažovateľ ešte v žiadosti zo dňa 28.7.2011 upozornil Generálnu prokuratúru SR na to, že postup v rozpore s ustanoveniami § 196 ods. 2 a § 128 ods. 1 trestného poriadku nebol preskúmaný... Táto žiadosť bola odložená a sťažovateľ bol o tom informovaný dňa 16.8.2011 listom Generálnej prokuratúry SR zn: IV/I GPt 294/10-13 zo dňa 3.8.2011...

Podľa § 196 ods. 2 Trestného poriadku prokurátor alebo policajt môže vypočuť osobu, ktorú na základe trestného oznámenia alebo iného podnetu je potrebné vypočuť k okolnostiam nasvedčujúcim, že mala spáchať trestný čin. Vypočúvaná osoba má právo na právnu pomoc advokáta. Sťažovateľ nebol vypočutý podľa tohto ustanovenia. Bol predvedený a vypočutý ako svedok. Podľa ustanovenia § 128 ods. 1 Trestného poriadku svedok, ktorý bol riadne predvolaný a bez dostatočného ospravedlnenia sa k úkonu neustanoví, môže byť predvedený. Sťažovateľ nebol riadne predvolaný. Podľa ustanovenia § 179 ods. 1 uznesenie treba oznámiť osobe, ktorej sa priamo dotýka. Uznesenie ČVS: ORP-844/1-OVK-B1-2010 sťažovateľovi nebolo oznámené. Aj keď podľa názoru

vyšetrovateľa je závažnosť konania nepatrná, z uznesenia vyplýva, že sa skutok stal, teda, že sťažovateľ kopol policajta v úmysle pôsobiť na výkon jeho právomoci. To je v rozpore so skutočnosťou. Napriek tomu, že sa nejedná o trestný čin, ani o priestupok, dobré meno a povesť sťažovateľa je tým poškodená. Uznesenie môže byť kedykoľvek použité, ako dôkaz o agresívnom a primitívnom správaní sťažovateľa a bráni vyšetreniu skutku policajta, ktorým zinscenoval útok na verejného činiteľa. Z uvedené dôsledky potvrdzujú, že predmetné uznesenie sa sťažovateľa priamo dotýka a to sú aj dôvody, pre ktoré sťažovateľ žiada zadosťučinenie v peniazoch. Dôvodom je aj bezmocnosť voči krivým obvineniam, zastrášaniam, svojvoľnému postupu vyšetrovateľa a následnému ignorovaniu námietok zo strany prokuratúry, ktorá znamená pre sťažovateľa stratu dôvery k orgánom činným v trestnom konaní. Trestný poriadok upravuje postup orgánov činných v trestnom konaní a súdov tak, aby trestné činy boli náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní (§ 1 Trestného poriadku). Postup vyšetrovateľa nebol v súlade s Trestným poriadkom. Sťažovateľovi bolo odňaté právo vyjadriť sa ku všetkým dôkazom, účinne sa obhajovať a podať opravný prostriedok. Podľa § 3 ods. 2 zák. 153/2001 prokuratúra je v rozsahu svojej pôsobnosti povinná vo verejnom záujme vykonať opatrenia na zistenie a odstránenie porušenia zákonnosti. Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zák. 153/2001 pôsobnosť prokuratúry vykonávajú prokurátori dozorom nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní. Podľa čl. 150 Ústavy SR je na čele prokuratúry generálny prokurátor. Prokuratúra napriek podnetom sťažovateľa neodstránila porušenia zákonnosti.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Konaním na Okresnom riaditeľstve PZ B. zn: ČVS: ORP-844/1-OVK-B1-2010 bolo porušené právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Konaním na Okresnom riaditeľstve PZ B. zn: ČVS: ORP-844/1-OVK-B1-2010 bolo porušené právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Konaním na Okresnom riaditeľstve PZ B. zn: ČVS: ORP-844/1-OVK-B1-2010 bolo porušené právo sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Sťažovateľovi sa priznáva primerané zadosťučinenie vo výške 10 000.-Eur...“

Vzhľadom na to, že sťažnosť nespĺňala všetky náležitosti, podľa ustanovení § 20 a § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), najmä s podaním návrhu sťažovateľ nepredložil splnomocnenie pre advokáta na zastupovanie pred ústavným súdom, ústavný súd ho výzvou z 12. septembra 2011 vyzval na odstránenie nedostatkov podania. Sťažovateľ 27. septembra 2011 sťažnosť doplnil tak, že doručil splnomocnenie pre advokáta JUDr. J. V., ktorého poveril svojím zastupovaním v konaní pred ústavným súdom. Právny zástupca sťažnosť v žiadnom smere nedoplnil.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa ustanovenia § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Zo sťažnostného návrhu sťažnosti (petitu) vyplýva, že sťažovateľ v okolnostiach danej veci namietal výlučne postup okresného riaditeľstva PZ. Nenamietal však postup prokuratúry, neoznačil ju za účastníka konania napriek tomu, že vo veci kontinuálne konala a jej postup po vyčerpaní účinných právnych prostriedkov na ochranu označených základných práv, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, by bol ústavným súdom preskúmateľný.

Na základe uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že orgánom štátu, ktorý má zabezpečiť ochranu sťažovateľom označeného práva v rámci prípravného konania postupom či už vyšetrovateľa, alebo policajného orgánu, je prokurátor. Ustanovenie § 174 ods. 2 Trestného poriadku výslovne ustanovuje oprávnenia prokurátora v danom štádiu trestného konania. Ústavný súd konštatuje, že na zjednanie nápravy pri porušení označených základných práv postupom okresného riaditeľstva PZ bol príslušný okresný prokurátor (v prípade jeho nečinnosti nadriadený prokurátor prípadne až generálny prokurátor Slovenskej republiky), ktorého však sťažovateľ neoznačil za účastníka konania, a preto pripadalo do úvahy odmietnutie sťažnosti pre jej neprípustnosť.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2012